

ผลกระทบและการเตรียมความพร้อม ของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

กิตติศักดิ์ ชุ่มทอง
ตำแหน่งอาจารย์
หลักสูตรรายวิชาสังคมศาสตร์
สาขาศึกษาทั่วไป
คณะศิลปศาสตร์

[Deen tu@hotmail.com](mailto:Deen_tu@hotmail.com)

Facebook. Kitisak chumthong

ชีวิตเรา ๆ ก็อยู่อย่างนี้มานาน..ก็อยู่ได้

ASEAN

มันสำคัญแค่ไหน...คนธรรมดาที่อยู่ใน
ชุมชนจึงต้องเตรียมความพร้อม

!!!!!!!

ให้ทุกท่านเขียน
สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของท่าน

....

เพียงสิ่งเดียวแต่ต้องไม่ซ้ำกัน

พัฒนาสินค้าเกษตร

hedlomnews

สินค้าอ่อนไหว(Sensitive List) ภาษีไม่ต้องเป็น 0% แต่ต้องไม่เกิน 5%
ASEAN-6 ภายใน 1 ม.ค.2553 CLMV ภายใน 1 ม.ค.2558

ไทย	กาแฟ มัณเฑียร มะพร้าวแห้ง ไม้ตัดดอก
-----	-------------------------------------

บรูไน	กาแฟ ชา
-------	---------

มาเลเซีย	เนื้อสุกร ไก่ ไข่ พืชและผลไม้บางชนิด ยาสูบ
----------	--

ฟิลิปปินส์	เนื้อสุกร ไก่ มัณเฑียรหลัง ข้าวโพด
------------	------------------------------------

สิงคโปร์	ไม่มี
----------	-------

อินโดนีเซีย	ไม่มี
-------------	-------

กัมพูชา	เนื้อไก่ ปลาหมึกสด ผักผลไม้บางชนิด พืชบางชนิด
---------	---

ลาว	เนื้อโคกระบือ สุกร ไก่ ผักผลไม้บางชนิด ข้าว ยาสูบ
-----	---

พม่า	ถั่ว กาแฟ น้ำตาล ไหม ฝ้าย
------	---------------------------

เวียดนาม	เนื้อไก่ ไข่ พืชบางชนิด เนื้อสัตว์ปรุงแต่ง น้ำตาล
----------	---

สินค้ารายการอ่อนไหวสูง
(Highly Sensitive List) ให้กำหนด
ภาษีได้เป็นพิเศษ แต่ต้องลดลง
ในระดับที่สมาชิกยอมรับได้

มี 2 รายการ
สินค้าคือ ข้าว
และน้ำตาล

ข้าว	2011	2012	2013	2014	2015
------	------	------	------	------	------

อินโดนีเซีย	30%	30%	30%	30%	25%
-------------	-----	-----	-----	-----	-----

ฟิลิปปินส์	40%	40%	40%	40%	35%
------------	-----	-----	-----	-----	-----

มาเลเซีย	20% ในปี 2010	NA	ไปจนถึงปี 2015		
----------	---------------	----	----------------	--	--

น้ำตาล	2011	2012	2013	2014	2015
--------	------	------	------	------	------

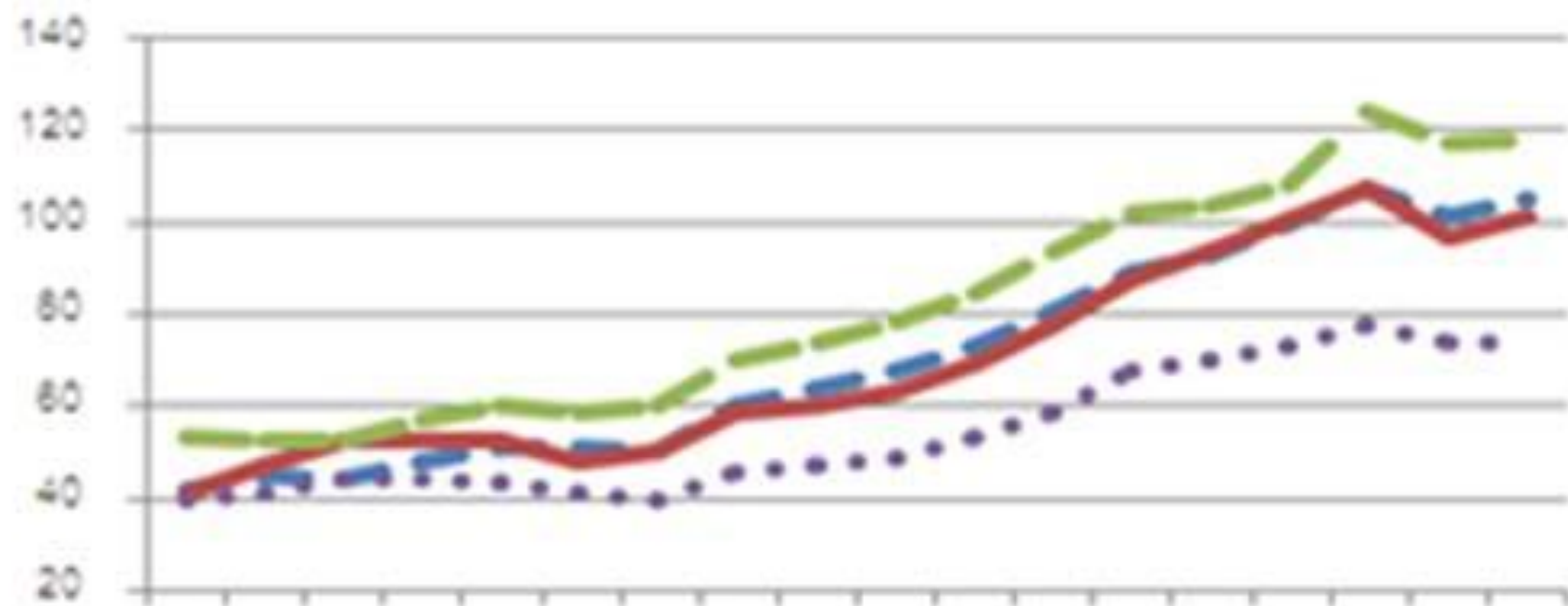
อินโดนีเซีย	25-35%	20-30%	15-25%	10-20%	5-10%
-------------	--------	--------	--------	--------	-------

ฟิลิปปินส์	38%	28%	18%	10%	5%
------------	-----	-----	-----	-----	----

แต่ต้องมีการชดเชยให้แก่ประเทศที่อื่นเพื่อ
เรียกร้องความเสียหาย

ราคาพืชไร่และราคาส่งออกของยางแผ่น และน้ำยางข้น

บาท/กก.

ม.ค.52 มี.ค.52 พ.ค.52 ก.ค.52 ก.ย.52 พ.ย.52 ม.ค.53 มี.ค.53 พ.ค.53

ยางแผ่นดิบชั้น3 เกษตรกรขายได้ น้ำยางสดเกษตรกรขายได้

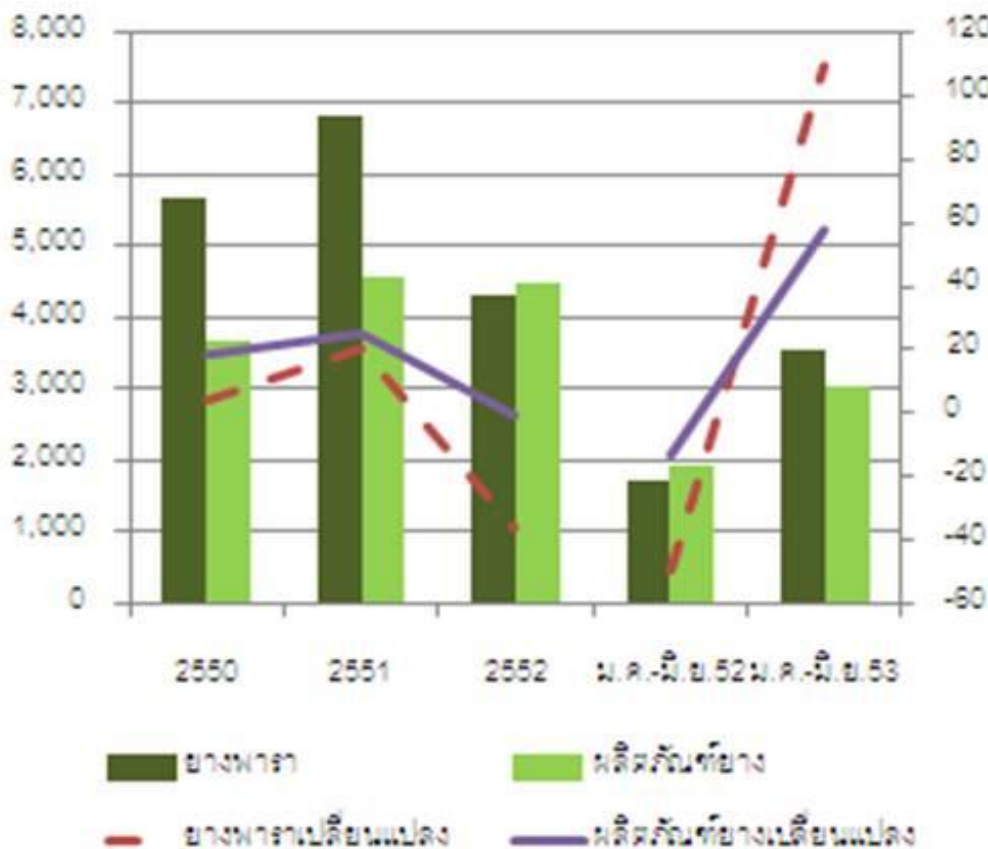
ยางแผ่นรมควันชั้น3 เกษตรกรขายได้ น้ำยางข้นส่งออกเกษตรกร

ที่มา : กระทรวงการพาณิชย์

มูลค่าการส่งออกยางพาราและผลิตภัณฑ์

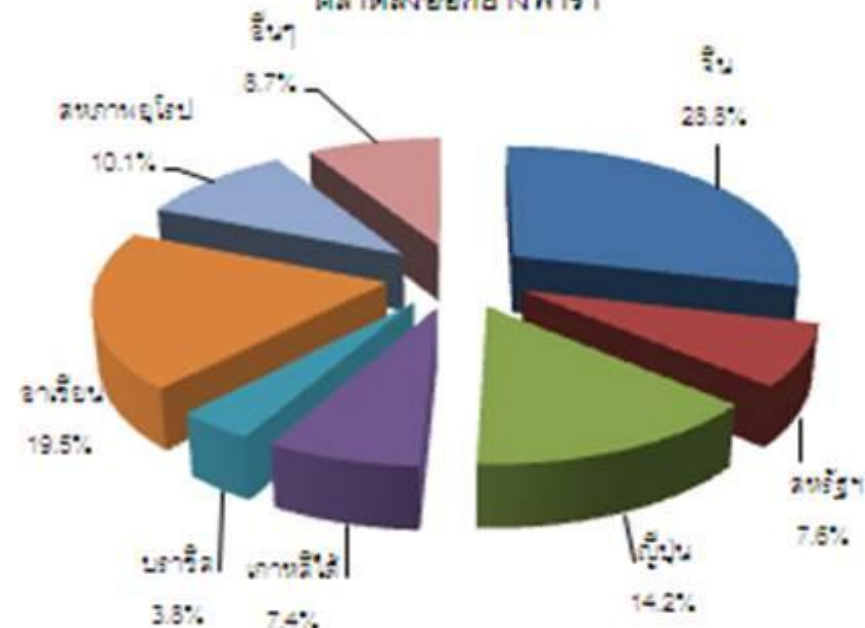
ด้านดอลลาร์สหรัฐ

ร้อยละ

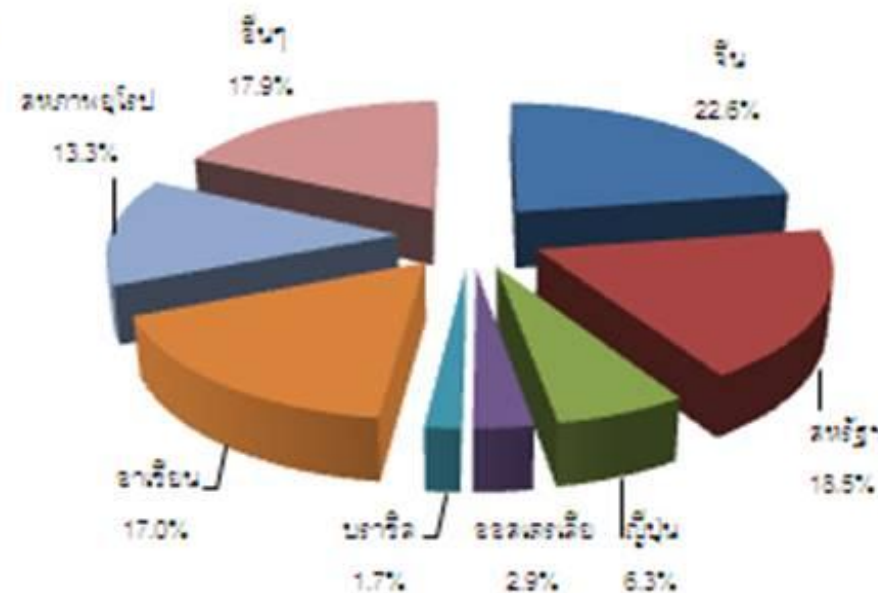

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

ผลาส่งออกยางพารา

ผลาส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง

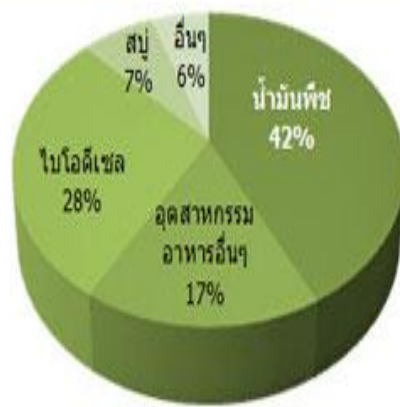

ปริมาณการผลิตและการใช้น้ำมันปาล์มในประเทศ

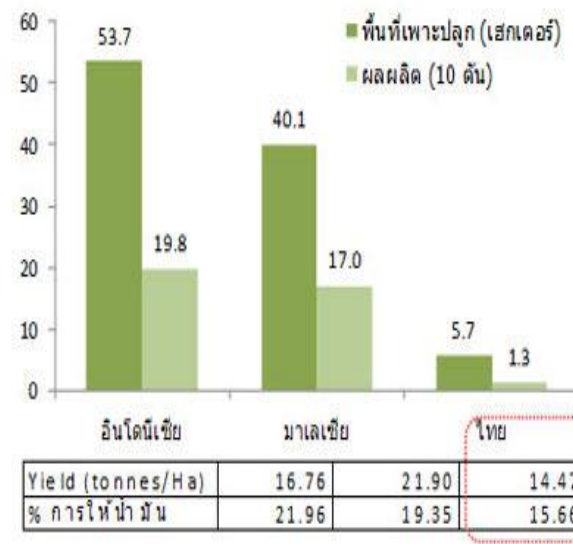
ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย รวบรวมจากสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร

สัดส่วนการใช้น้ำมันปาล์มในประเทศ

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

การปลูกปาล์มน้ำมันของผู้ผลิตรายใหญ่

ที่มา: FAO รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2010)

อินโดนีเซียและมาเลเซียเป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์ม 2 อันดับแรกของโลก

การค้าค้าน้ำมันปาล์มของประเทศในอาเซียน ปี 2553/54

ประเทศ	ปริมาณการส่งออก (ล้านตัน)	ปริมาณการนำเข้า (ล้านตัน)	ดุลการค้า (ล้านตัน)
อินโดนีเซีย	16.422	0.023	16.399
มาเลเซีย	16.307	1.648	14.659
ไทย	0.382	0.066	0.316
ฟิลิปปินส์	0.002	0.042	-0.040
พม่า	0	0.389	-0.389
สิงคโปร์	0.162	0.656	-0.494
เวียดนาม	0	0.565	-0.565

ที่มา: USDA โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) คืออะไร

ประชาคมอาเซียน (Association of South East Asia Nations : ASEAN)

ก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม
พ.ศ. 2510 เกิดจากการ
รวมตัวกันของประเทศ
สมาชิกในภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียง
ใต้ เริ่มแรกมีประเทศที่เข้า
ร่วมก่อตั้ง 5 ประเทศ และ
ในเวลาต่อมามีประเทศเข้า
ร่วมเป็นสมาชิกทั้งหมด 10
ประเทศ

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง “อาเซียน” (ASEAN)

1. เพื่อการกินดี อยู่ดี บนพื้นฐานความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันในหมู่สมาชิกทั้ง 10 ประเทศ
2. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิก
3. เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ในด้านสังคมและวัฒนธรรมของหมู่สมาชิก

สู่ประชาคมอาเซียน 2558

ASEAN Community : One Vision, One Identity, One Community

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้ง โดยสันติวิธี

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนได้ตั้งเป้าเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในปี 2558 โดยมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

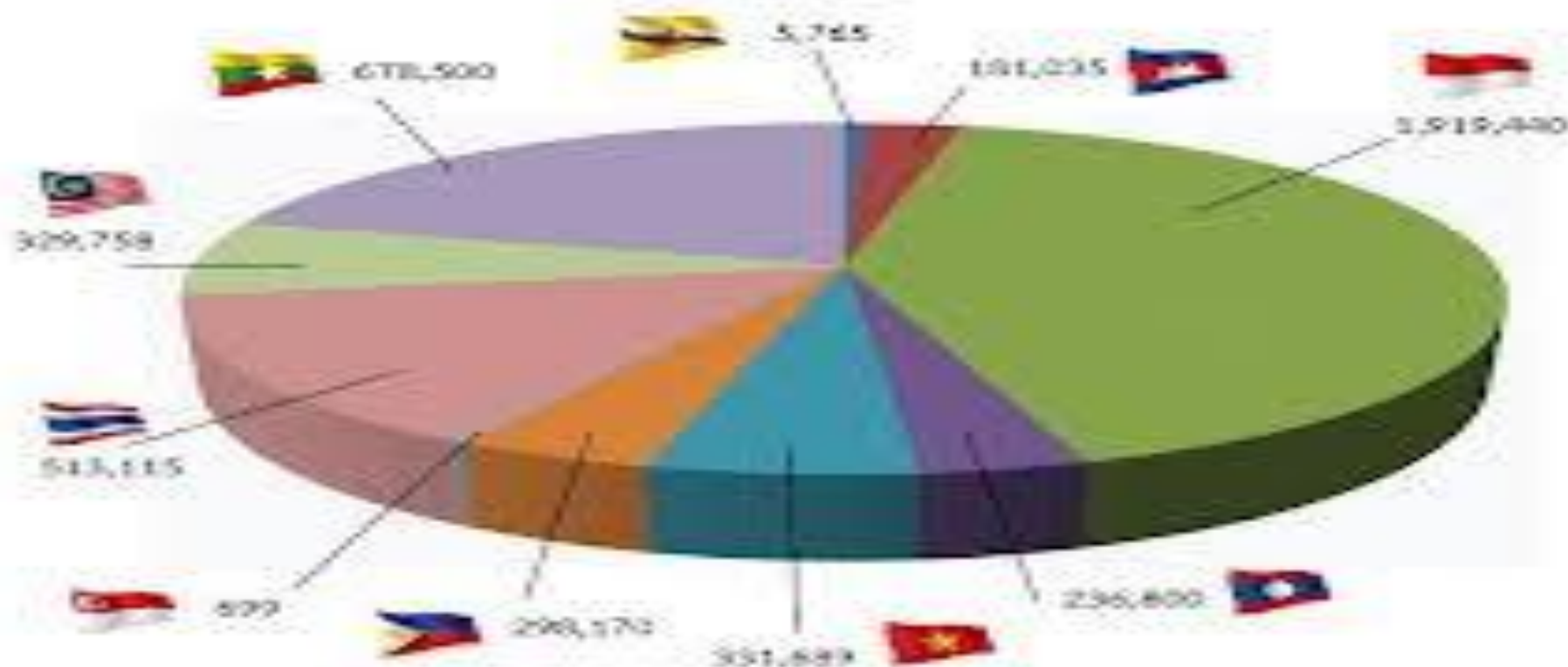

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เปรียบได้กับ **"ธรรมนูญของอาเซียน"** ซึ่งเป็นร่างสนธิสัญญาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนทำร่วมกัน เพื่อเป็นการวางกรอบกฎหมาย แนวปฏิบัติ ขอบเขต ความรับผิดชอบต่าง ๆ รวมทั้ง โครงสร้างองค์กรให้กับอาเซียน ให้เป็นไปภายใต้กฎหมายเดียวกัน ซึ่งสามารถปรับปรุง แก้ไข และสร้างกลไกใหม่ ขึ้นมาได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

พื้นที่ประเทศอาเซียน

หน่วย : ตารางกิโลเมตร

7 วิชาชีพที่สามารถย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี ในประชาคมอาเซียน

1. แพทย์

2. ทันตแพทย์

3. นักบัญชี

6. สถาปนิก

4. วิศวกร

5. พยาบาล

7. นักสำรวจ

ประโยชน์ที่ไทยได้รับจากอาเซียน

การเมือง	เศรษฐกิจ	สังคม
- มีความมั่นคงทางด้านการเมือง - มีท่าทีร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ - เพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจากับ ปท. และกลุ่มประเทศต่าง ๆ	- เพิ่มการค้า ลงทุน - ลดต้นทุนการผลิต (วัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน) - ขยายตลาดการค้า - FTA ระหว่างกลุ่ม	- แก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม เช่น โรคระบาดต่าง ๆ ยาเสพติด - ร่วมมือกันในการลดผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม เช่น ภัยพิบัติ ฯลฯ

ใครบ้างที่จะได้รับผลกระทบจาก ASEAN ?

AEC

โอกาส (Opportunities)

&

ภัยคุกคาม (Threats)

ภาชีนำเข้าเป็นศูนย์
อุปสรรคที่มีใช้ภาชีหมดไป

ขยายการส่งออกเพิ่มขึ้นไปยังอาเซียน

สามารถนำเข้าวัตถุดิบ / กึ่งสำเร็จรูป จากอาเซียนที่มี
ความได้เปรียบกว่าด้านราคา/คุณภาพ

โอกาสส่งออกสินค้าที่เคยมีภาชีสูงไปยังตลาดอาเซียน

สินค้าประเภทเดียวกันจากอาเซียนเข้ามาแข่ง

ตลาด 10 ประเทศรวมเป็นหนึ่ง

ตลาดใหญ่ขึ้น: เกิด economy of scale

ต้นทุนของกลุ่มก็อาจต่ำลงด้วย

ทำธุรกิจบริการ
ในอาเซียนได้อย่างเสรี

ไปตั้งธุรกิจ หรือขยายบริการในอาเซียนได้

ธุรกิจบริการของอาเซียนจะเข้ามาแข่งในไทย

แรงงานฝีมือเคลื่อนย้ายโดยเสรี

แก้ปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือ

อาจถูกแย่งแรงงานฝีมือ ถ้าที่อื่นมีสิ่งจูงใจกว่า

AEC

โอกาส (Opportunities)

&

ภัยคุกคาม (Threats)

การลงทุนเสรีในอาเซียน
ใช้ AEC เป็นฐานการผลิตร่วม

สามารถย้ายฐานการผลิตทั้งหมด/บางส่วนไปยัง
อาเซียนอื่นที่เหมาะสมเป็นแหล่งผลิต
เพื่อเสริมความสามารถแข่งขัน

ใช้ CLMV เป็นฐานการส่งออกไปนอก AEC

คู่แข่งอาเซียนอาจจะเข้ามาแข่งในเขตแดนเรา
เพื่อมาใช้ความได้เปรียบ ของปัจจัยการผลิต
บางอย่าง

ความร่วมมือด้าน
การอำนวยความสะดวกทางการค้า

ระบบโลจิสติกส์ในภูมิภาคสะดวกและถูกลง

ต้นทุนโลจิสติกส์ของคู่แข่งในอาเซียนก็จะลดลง
ด้วย หากเขาดีกว่า

FTA อาเซียนกับคู่ค้าต่างๆ
ASEAN +1, +3, +6

ได้เปรียบด้านภานำเข้าเมื่อเทียบกับสินค้าของ
ประเทศคู่แข่งอื่นในตลาดคู่ค้าเหล่านี้

นอกเหนือจากคู่แข่ง 9 ประเทศอาเซียนแล้วยังมี
คู่แข่งเพิ่มจากประเทศ +3 หรือ +6

สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่น

ผู้ประกอบการ SMEs

- † สามารถนำเข้าวัตถุดิบจากอาเซียน ภาษี 0%
- † มีโอกาสขยายตลาดสินค้าและบริการในอาเซียน
- † มีโอกาสสร้างพันธมิตรธุรกิจกับผู้ประกอบการในอาเซียน
- คู่แข่งทางธุรกิจในอาเซียนมากขึ้น อาจถูกแย่งตลาดไป

ธุรกิจภูมิปัญญา ท้องถิ่น

- † สามารถนำเข้าวัตถุดิบจากอาเซียน ภาษี 0%
- † มีโอกาสขยายตลาดสินค้าและบริการในอาเซียน
- † มีโอกาสสร้างพันธมิตรกับผู้ประกอบการในอาเซียน
- ความท้าทายในการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้

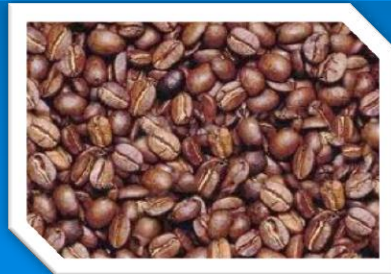
ประชาชน

- † มีโอกาสเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมในอาเซียนมากขึ้น
- † โอกาสเลือกซื้อสินค้า บริการหลากหลาย ราคายุติธรรม
- อาจได้รับผลกระทบจากสินค้าและบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน

สินค้าที่ไทยได้เปรียบ/เสียเปรียบ

- สินค้าที่ไทยได้เปรียบ ➡ สินค้าเกษตรและอุปโภคบริโภค เช่น ข้าว กล้วยพืช
ผลไม้สดและแปรรูป อาหาร
- ➡ สินค้าหัตถกรรม เช่น ผ้าไหม ของตกแต่งบ้าน
- ➡ สินค้าอุตสาหกรรม เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์
รถยนต์และชิ้นส่วน

สินค้าที่ไทยเสียเปรียบ ➡ สินค้าที่มีข้อกังวลว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปิด
เสรีการค้าในอาเซียน เช่น น้ำมันปาล์ม (มาเลเซีย)
เมล็ดกาแฟ (เวียดนาม) มะพร้าว (ฟิลิปปินส์) และ
ชา (อินโดนีเซีย)

รายได้ประชากรเฉลี่ยต่อคนต่อปีของประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศ	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (ดอลลาร์สหรัฐ)
สิงคโปร์	50,714
บรูไน	36,521
มาเลเซีย	8,617
ไทย	5,281
อินโดนีเซีย	3,469
ฟิลิปปินส์	2,255
เวียดนาม	1,362
สปป.ลาว	1,204
กัมพูชา	912
พม่า	804

ประเทศที่มีรายได้สูง : $\geq 12,276$ ดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง-สูง : 3,976-12,275 ดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง-ต่ำ : 1,006-3,975 ดอลลาร์สหรัฐ

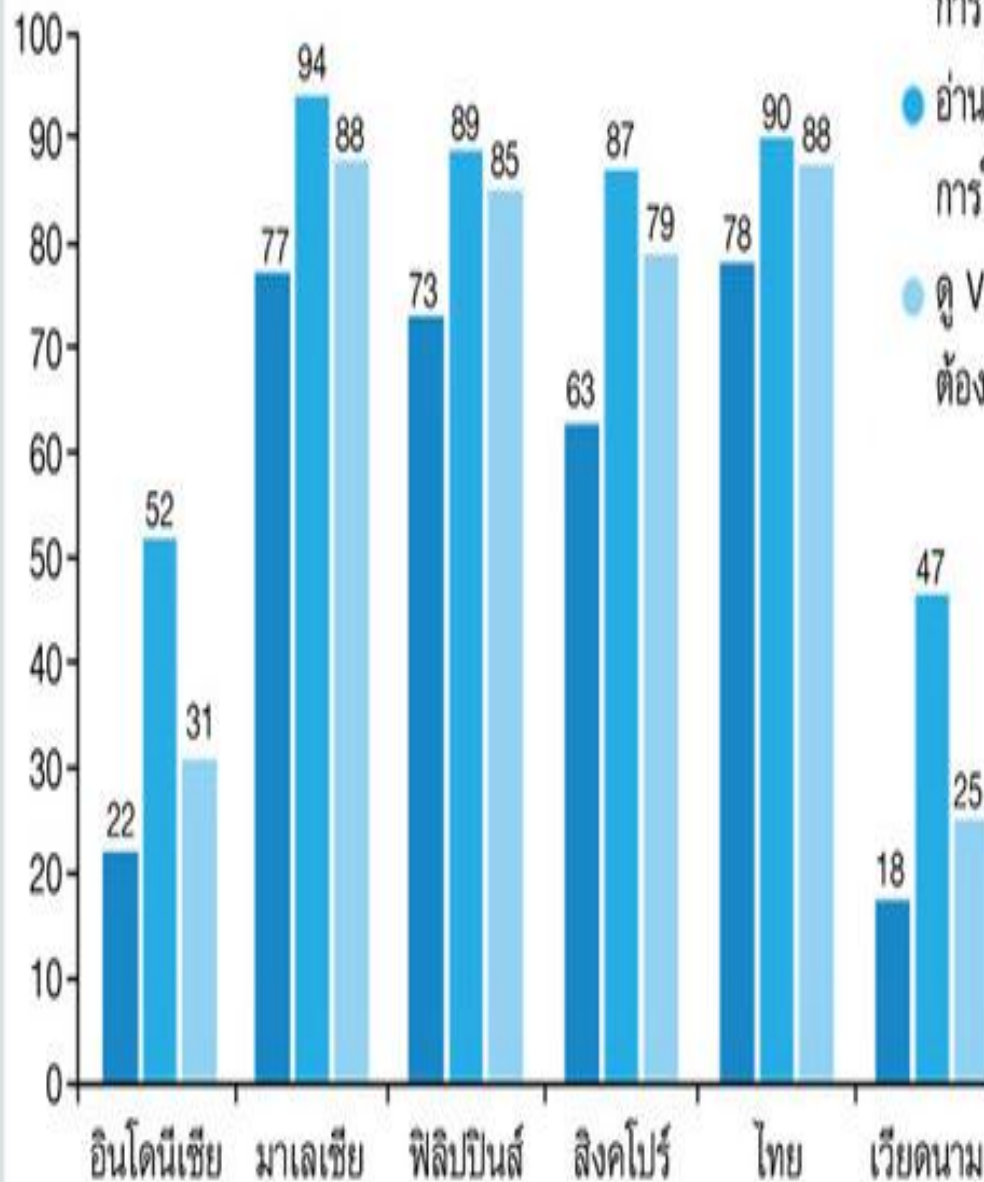

ประเทศที่มีรายได้ต่ำ : $\leq 1,005$ ดอลลาร์สหรัฐ

หมายเหตุ : การแบ่งกลุ่มรายได้จำแนกตามเกณฑ์ของธนาคารโลก (World Bank)

ที่มา : World Bank, November 2011

% ของประชากรที่มีอายุ
มากกว่า 15 ปีทั้งหมด

- โพสต์ข้อความเกี่ยวกับประสบการณ์การใช้สินค้าและบริการ
- อ่านข้อความเกี่ยวกับประสบการณ์การใช้สินค้าและบริการ
- ดู VDO ออนไลน์เกี่ยวกับสินค้าที่ต้องการซื้อ

สรุป

1. ที่ผ่านมการนำเสนอภาพ “อาเซียน” ถูกนำเสนอแต่ในแง่มุมที่ดี เป็นมายาคติที่จะทำให้ก้าวข้ามพ้ันกรอบรัฐชาติ เป็นการสร้างพื้นที่ทางการค้าการลงทุนให้ใหญ่ และเกิดตลาดใหญ่อาเซียนโผล่ขึ้นมา เหมือนอ่างปลาที่จะถูกขยายให้ใหญ่ขึ้น

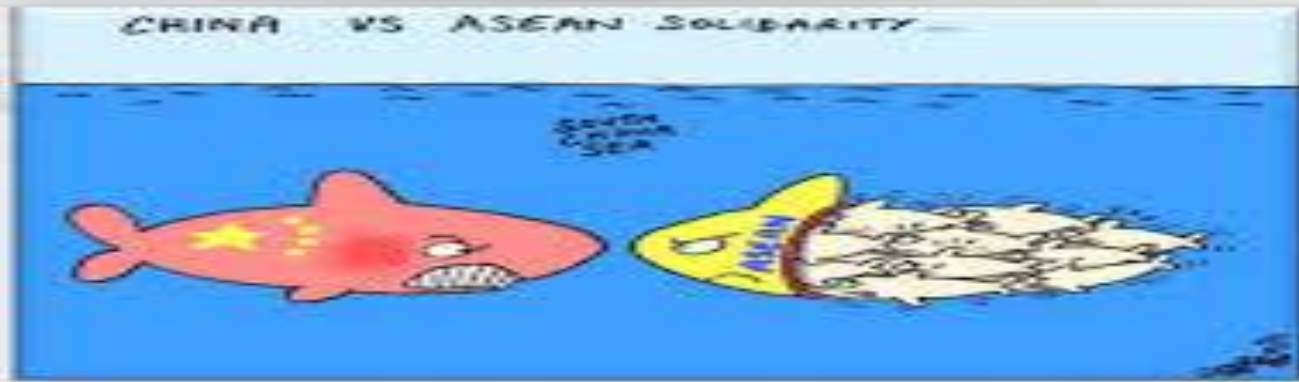
2. เมื่อฟังอย่างผิวเผินอาจเหมือนเป็นโอกาส แต่ต้องไม่ลืมประเด็น “ปลาใหญ่กินปลาเล็ก” นายทุนใหญ่ทุกประเทศจะมีโอกาสขยายตัว ข้ามออกเขตพื้นที่ของชาติไปแสวงหาประโยชน์ในประเทศเพื่อนบ้าน

3. เมื่อสำรวจแล้วคนที่ได้รับประโยชน์หลัก ได้แก่ **“กลุ่มยอดบนภูเขา”** สำหรับประเทศไทยแล้วมีจำนวนอยู่ไม่เกิน 6,000 คน และแรงงานมีฝีมืออีกประมาณ 1.5 ล้านคน ซึ่งคนเหล่านี้จะได้รับโอกาสที่จะเคลื่อนย้ายแรงงานไปได้หลายที่

4. ในความเป็นจริงประเทศไทยมีประชากรประมาณ 67 ล้านคน เป็นวัยทำงาน 30 ล้านคน จึงถือได้ว่าคนกลุ่มน้อยเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีอาเซียน ส่วนคนที่จะได้รับผลกระทบอย่างมหาศาล คือภาคการผลิตที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นอาชีพของคนเล็กน้อย ที่ถือเป็น **“แรงงานอาเซียน”** ในประเทศไทยมีอยู่ถึงร้อยละ 65

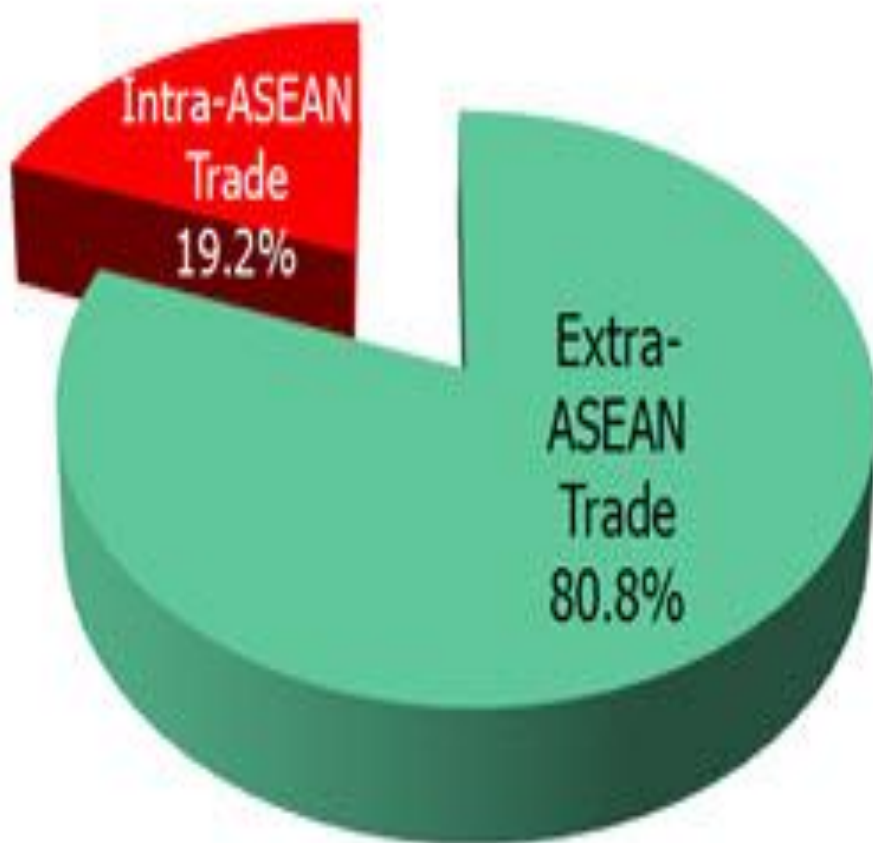

5. ทางออกคือ **“อาเซียนภาคประชาชน”** ซึ่งเป็นหนทางที่จะสามารถสร้างอำนาจต่อรองของคนตัวเล็กตัวน้อยได้ เช่น ชาวประมงพื้นบ้านไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย ต้องจับกลุ่มกัน ชาวสวนยางต้องไม่วางขาไว้บนสวนยางเท่านั้น แต่ต้องมองไปถึงการแปรรูปด้วย เช่น **ทำทั้งยางน้ำ ยางแผ่น และยางแก้ว** เพื่อยกระดับสินค้า ส่วนชาวประมงก็ต้องทำทั้งสามขา คือ ประมง เพาะเลี้ยง และแปรรูป เพื่อให้เป็นสินค้าที่มีคุณค่าและหาได้ยากมากกว่าปกติ ซึ่งกลุ่มต่างๆ ที่เป็นกลุ่มคนเล็กคนน้อยจะต้องสร้างเครือข่ายให้แน่นในสาขาอาชีพของตนเอง

Intra and Extra-ASEAN Trade

₱ 2536

2554

Source : www.aseansec.org